

UMEÅ UNIVERSITET

HANDLÄGGNINGSSORDNING FÖR KLASSIFICERING AV KURSER OCH HUVUDOMRÅDEN TILL UTBILDNINGSMRÅDEN

Typ av dokument:	Handläggningsordning
Datum:	2024-04-19
Dnr:	FS 1.1-2496-23
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2024-05-01 och tills vidare
Område:	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Handläggningsordning för kursklassificering, dnr: FS 1.1-2106-17, 2017-12-12

Innehåll

1.	Beskrivning.....	3
2.	Bakgrund	3
	2.1 Relaterade dokument	3
3.	Lokala regler och principer.....	4
	3.1 Basklassificering av huvudområde.....	4
	3.2 Klassificering av ny kurs med huvudområde	4
	3.3 Klassificering av ny kurs utan huvudområde	5
	3.4 Omklassificering av reviderad kurs	5
	3.5 Omklassificering av icke reviderad kurs.....	6
4.	Kursklassificeringsrådet	6
	4.1 Uppdrag	6
	4.2 Handläggning av ärenden	6
	4.3 Sammansättning	6
	Ledamöter.....	6
	Mandatperiod	7
5.	Flödesschema över kursklassificering	8

1. Beskrivning

Handläggningsordningen beskriver vad som gäller när en kurs ska klassificeras till utbildningsområde samt hur arbetet med att klassificera kurser till utbildningsområden ska gå till i praktiken. Styrdokumentet beskriver också regler och process för basklassificering av huvudområden.

2. Bakgrund

Det nationella resurstilldelningssystemet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå baseras på tre faktorer: helårsstudenter, helårsprestationer och **utbildningsområden**.

Alla kurser på grundnivå och avancerad nivå som ges vid svenska lärosäten är klassificerade till ett eller flera utbildningsområden, som i sin tur är knutna till olika ersättningsbelopp (prislapp). Det är regeringen som beslutar om vilka utbildningsområden som ska finnas vid ett lärosäte och om ersättningsbeloppens storlek per helårsstudent och per helårsprestation för respektive utbildningsområde. Detta meddelas årligen till lärosätena via regleringsbrevet.

Det är upp till varje lärosäte att, inom vissa ramar, besluta om vilka kurser som ska erbjudas studenterna. Lärosätena beslutar också själva hur kurserna ska klassificeras till ett eller en kombination av flera utbildningsområden.

Klassificeringen till utbildningsområden ska ske utifrån den enskilda kursens ämnesinnehåll. Kursklassificering får med andra ord inte utgå från exempelvis resursåtgång, undervisningsformer eller från att kursen ingår i ett utbildningsprogram som i övrigt har en annan klassificering (Prop. 2011/12:1, Utgiftsområde 16, s. 70¹). Som underlag för bedömningen av kursen används i första hand information om ämnesinnehåll och kursmål, dvs förväntade studieresultat, FSR. För att en kurs ska kunna klassificeras krävs därför att det finns en fastställd kursplan.

De ämnen som en student kan läsa på olika nivåer vid ett universitet kallas huvudområden. Ett huvudområde är ett ämne där en generell examen kan utfärdas, dvs huvudsakligt område för utbildningen för kandidat-, magister- eller masterexamen. En kurs kan tillhöra ett eller flera huvudområden, alternativt kan det vara så att den inte bedöms tillhöra något huvudområde alls. Ett huvudområdes basklassificering kan utgöras av ett eller flera utbildningsområden.

2.1 Relaterade dokument

- Ansökan om ändrad kursklassificering (se Kursklassificeringsrådets webbsida)
- Handläggningsordning för att inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurs, utbildningsprogram, huvudområde eller lokal examensbeskrivning (se Umeå universitets regelverk)
- Kvalitetssystem för utbildning, bilaga 2. (se Umeå universitets regelverk)
- Regel för kursplaner och kurslitteraturlistor (se Umeå universitets regelverk)

¹ <https://www.regeringen.se/contentassets/bd4a4f4b45d44059a23b7b0646c1cdfc/utgiftsomrade-16-utbildning-och-universitetsforskning/>

3. Lokala regler och principer

Klassificering ska så långt som möjligt begränsas till en kombination av högst två utbildningsområden per kurs. Om en kurs ska tillhöra mer än ett utbildningsområde ska klassificeringen normalt göras med multiplar om 10 procent.

Fakulteten bedömer om en kurs kan klassificeras till annat/andra utbildningsområde/-n än det utbildningsområde som huvudområdet basklassificerats till. Detta ska i så fall prövas i särskild ordning, se nedan avsnitt 3.2-3.5.

Respektive fakultet ansvarar för att expediera fakultetens egna beslut om omklassificering till Studentcentrum. I de fall ansvarig i universitetsledningen beslutar om omklassificering efter beredning av Kursklassificeringsrådet, expedierar rådets handläggare beslutet till berörd fakultet och Studentcentrum.²

Ansvar för att kvalitetssäkra beskrivningen av ämnesinnehåll i kursplaner följer fakulteternas respektive delegationsordningar.

3.1 Basklassificering av huvudområde

Inrättande av ett huvudområde ska följa den process och ansvarsfördelning som anges i styrdokumentet Handläggningsordning för att inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurs, utbildningsprogram, huvudområde eller lokal examensbeskrivning. Som mall för ansökan används tillämpliga delar av bilaga 2 i Kvalitetssystem för utbildning. Förslag på basklassificering ska ingå i den ansökan som bereds av Strategiska rådet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (USR) för efterföljande beslut av rektor.

När ett huvudområde inrättas fastställs en basklassificering som blir normerande för kurser som tillhör huvudområdet. Basklassificeringen utgörs av ett eller flera utbildningsområden. I det senare fallet görs fördelningen i multiplar av 10 procent och fler än två utbildningsområden per huvudområde bör inte förekomma annat än i undantagsfall.

Studentcentrum ansvarar för att förteckna och tillgängliggöra basklassificering av huvudområden³.

3.2 Klassificering av ny kurs med huvudområde

Inrättande av kurs ska följa den process och ansvarsfördelning som anges i styrdokumentet Handläggningsordning för att inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurs, utbildningsprogram, huvudområde eller lokal examensbeskrivning.

Varje enskild kurs klassificeras till utbildningsområde utifrån sitt ämnesinnehåll och den basklassificering som kursens huvudområden har. Kurser inom ett huvudområde kan skilja sig åt avseende ämnesmässigt innehåll på ett sådant sätt att det kan motivera avsteg från basklassificering. Det ska i sådana fall framgå av innehåll/FSR i kursplanen varför en annan klassificering är motiverad.

² Med fakultet avses i detta styrdokument, i tillämpliga fall, även Lärarhögskolan
³ Se Kursklassificeringsrådets webbsida, Umeå universitet.

- I det fall en ny kurs har huvudområde(n) med basklassificering beslutar respektive fakultet om klassificering ifall denna avser följa den basklassificering som huvudområdena utgör.
- I de fall en ny kurs har ämnesmässigt innehåll/FSR som är närliggande en redan inrättad kurs som tidigare givits en klassificering som avviker från huvudområdets basklassificering, kan också den nyinrättade kursen ges denna klassificering. Respektive fakultet beslutar om klassificering av ny kurs vars ämnesmässiga innehåll/FSR är närliggande redan inrättad kurs.
- Om en fakultet föreslår att en ny kurs ska ges en klassificering som avviker från basklassificering och där närliggande kurs saknas, bereds ärendet av Kursklassificeringsrådet inför beslut av ansvarig i universitetsledningen.

3.3 Klassificering av ny kurs utan huvudområde

Inrättande av kurs ska följa den process och ansvarsfördelning som anges i styrdokumentet Handläggningsordning för att inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurs, program, huvudområde och lokal examensbeskrivning.

- Kurser utan huvudområde ska klassificeras till utbildningsområde utifrån ämnesinnehåll.
- Om ny kurs ingår i utbildningsområdet "Övrigt" och där det finns en sedan tidigare inrättad kurs som innehållsligt är närliggande den nya, fattas beslut om klassificering av fakultet.
- Kurser som inte tillhör något huvudområde och inte heller ingår i utbildningsprogram som leder till yrkesexamen ges samma klassificering som en tidigare inrättad kurs vars innehåll är närliggande den nya kursen. Fakulteten beslutar i dessa fall. I de fall en närliggande kurs saknas bereds den nya kursen av Kursklassificeringsrådet.
- I övriga fall gäller att klassificering av kurs utan huvudområde bereds av Kursklassificeringsrådet inför beslut av ansvarig i universitetsledningen.

3.4 Omklassificering av reviderad kurs

Revidering av kurs ska följa den process och ansvarsfördelning som anges i styrdokumentet Handläggningsordning för att inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurs, program, huvudområde och lokal examensbeskrivning.

Om revidering av innehållet i en kurs medför att det kan vara motiverat med en annan klassificering än den gällande, kan kursen omklassificeras.

- I de fall den reviderade kursen ingår i ett huvudområde och har ämnesmässigt innehåll/FSR som är närliggande en redan inrättad kurs som tidigare givits en klassificering som avviker från huvudområdets basklassificering, kan också den reviderade kursen ges denna klassificering. Respektive fakultet beslutar om klassificering av reviderad kurs vars ämnesmässiga innehåll/FSR är närliggande redan inrättad kurs.
- I de fall den reviderade kurser *inte* ingår i ett huvudområde men har ett ämnesmässigt innehåll/FSR som är närliggande en redan inrättad kurs som givits en klassificering kan den reviderade kursen ges samma klassificering. Respektive fakultet beslutar om

klassificering av reviderad kurs vars ämnesmässiga innehåll/FSR är närliggande en redan inrättad kurs.

- I övriga fall gäller att omklassificering av reviderade kurser med huvudområde eller utan bereds av Kursklassificeringsrådet inför beslut av ansvarig i universitetsledningen.

3.5 Omklassificering av icke reviderad kurs

Det är möjligt att omklassificera kurser utan att de har reviderats.

- Om kursen har ämnesmässigt innehåll/FSR som är närliggande en annan redan inrättad kurs som tidigare givits en klassificering som avviker från huvudområdets basklassificering, kan kursen ges denna omklassificering. Respektive fakultet beslutar om omklassificering av kurs vars ämnesmässiga innehåll/FSR är närliggande redan inrättad kurs.
- Om kursen *inte* ingår i något huvudområde men har ämnesmässigt innehåll/FSR som är närliggande en annan redan inrättad kurs som givits en klassificering kan den reviderade kursen ges samma klassificering. Respektive fakultet beslutar om omklassificering av kurs vars ämnesmässiga innehåll/FSR är närliggande redan inrättad kurs.
- Förslag på omklassificering av kurs där närliggande kurs saknas bereds av Kursklassificeringsrådet inför beslut av ansvarig i universitetsledningen.

4. Kursklassificeringsrådet

4.1 Uppdrag

Om en fakultet bedömer att ämnesinnehållet i en kurs gör att den bör ha en annan klassificering än den fakulteten beslutar om själv, kan fakulteten begära att kursens klassificering prövas av Kursklassificeringsrådet. Kursklassificeringsrådet är ett rådgivande organ till ansvarig i universitetsledningen.

4.2 Handläggning av ärenden

Ansökan (särskild mall) om prövning av kursklassificering tillsammans med fastställd kursplan skickas till Kursklassificeringsrådets handläggare senast sju dagar innan rådets sammanträde. Fakulteten ansvarar för att kvalitetssäkra och tillstyrka ansökan. Ansökan ska tydligt motivera varför kursens ämnesinnehåll till minst 10 procent avviker från basklassificeringen.

När ordförande fattat beslut om klassificering eller omklassificering expedieras dessa av Kursklassificeringsrådets handläggare till berörd fakultet och Studentcentrum.

4.3 Sammansättning

Ledamöter

- Ansvarig universitetsledningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ordförande)

- En representant från varje fakultet samt Lärarhögskolan (utses av dekanmotsvarande och föreståndare)
- En student (utses av studentkårerna gemensamt)

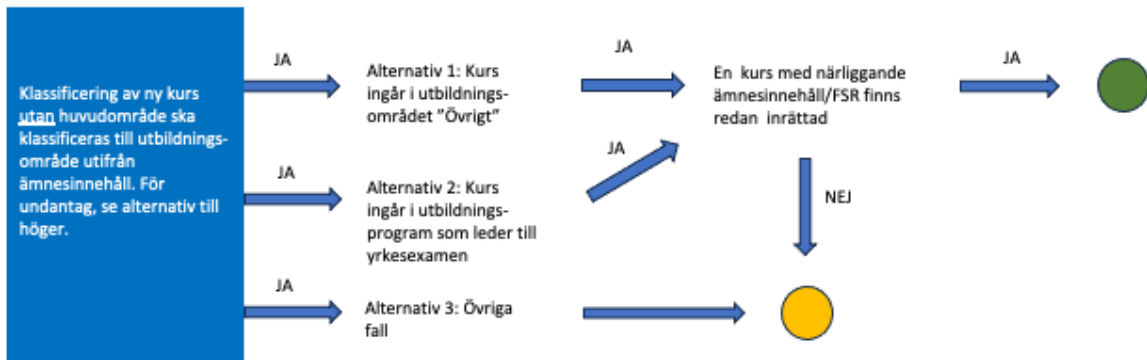
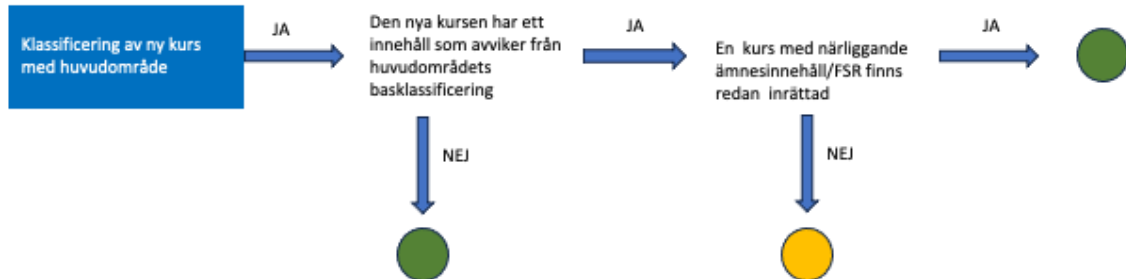
Ytterligare personer kan adjungeras vid behov. Planeringsenheten ansvarar för handläggning av Kursklassificeringsrådet.

Mandatperiod

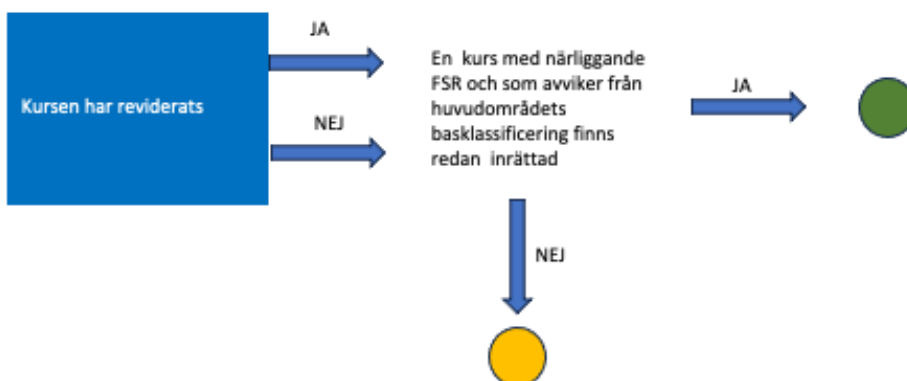
Mandatperioden för Kursklassificeringsrådets ledamöter, med undantag för studenten, följer fakultetsnämndernas mandatperiod

5. Flödesschema över kursklassificering

Klassificering av ny kurs med respektive utan huvudområde

Omklassificering av befintlig kurs

- Fakulteten/Lärarhögskolan beslutar
- Kursklassificeringsråd bereder, vicerektor beslutar